

Demokracja a dyktatura

1. Cele lekcji

a) Wiadomości

Uczeń:

- potrafi wymienić dwa sposoby sprawowania władzy w państwie,
- zna podstawowe różnice pomiędzy demokracją a dyktaturą.

b) Umiejętności

Uczeń:

- potrafi ocenić zalety i wady demokracji i dyktatury,
- kształci umiejętność formułowania wniosków.

2. Metoda i forma pracy

Elementy metody SWOT, kosz i walizeczka, burza mózgów, praca indywidualna, praca z klasą, praca w parach.

3. Środki dydaktyczne

Arkusze papieru z napisem „demokracja”, arkusz papieru z napisem „dyktatura”, karta pracy ucznia, kolorowe karteczki samoprzylepne w dwóch kolorach.

4. Przebieg lekcji

a) Faza przygotowawcza

Nauczyciel przygotowuje na tablicy dwa plakaty, jeden z napisem „demokracja”, a drugi z napisem „dyktatura”. Na początku zajęć wyjaśnia uczniom temat i cele lekcji, a następnie rozdaje kartki samoprzylepne w dwóch kolorach.

b) Faza realizacyjna

1. Nauczyciel prosi uczniów o krótkie przypomnienie cech demokracji i dyktatury w odniesieniu do sprawowania rządów.
2. Nauczyciel prosi uczniów, aby ocenili demokratyczny sposób sprawowania władzy. W tym celu uczniowie powinni wpisać na kartkach jednego koloru cechy pozytywne, a na kartkach w drugim kolorze cechy negatywne. Na hasło „start” uczniowie przyklejają kartki na plakacie. Nauczyciel prosi jednego z uczniów, aby odczytał hasła, które znalazły się na plakacie. W trakcie dyskusji uczniowie pod kierunkiem nauczyciela formułują wnioski, np. Mocną stroną demokratycznego systemu sprawowania władzy

jest..., a słabą

3. Nauczyciel prosi uczniów, aby ocenili system rządów oparty na dyktaturze. W tym celu uczniowie powinni wpisać na kartkach jednego koloru cechy pozytywne, a na kartkach w drugim kolorze cechy negatywne. Na hasło „start” uczniowie przyklejają kartki na plakacie. Nauczyciel prosi jednego z uczniów, aby odczytał hasła, które znalazły się na plakacie. W trakcie dyskusji uczniowie pod kierunkiem nauczyciela formułują wnioski, np. Mocną stroną systemu rządów opartego na dyktaturze jest..., a słabą
4. Uczniowie zapisują wnioski w zeszytach.

c) Faza podsumowująca

Nauczyciel prosi uczniów o wykonanie ćwiczenia. Zadaniem uczniów jest wskazanie cech, które im się podobają w poszczególnych systemach oraz tych, które im się nie podobają. Uczniowie wykonują ćwiczenie samodzielnie lub w parach ([załącznik 1](#)). Na zakończenie zajęć nauczyciel prosi uczniów, aby podzielili się swoimi opiniami na temat demokracji i dyktatury.

5. Bibliografia

1. Feldman E., Finkous A., *Polska demokracja, /w:/ Nic o nas bez nas. Mój udział w demokracji.*, pod red. M. Mich, Polska Fundacja im. Roberta Schumana, Warszawa 1999.
2. Taraszkiewicz M., *Jak uczyć lepiej? Czyli refleksyjny praktyk w działaniu*, CODN, Warszawa 1999.
3. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Demokracja>
4. <http://pl.wikipedia.org/wiki/Dyktatura>

6. Załączniki

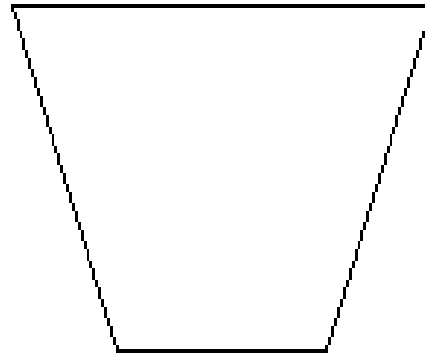
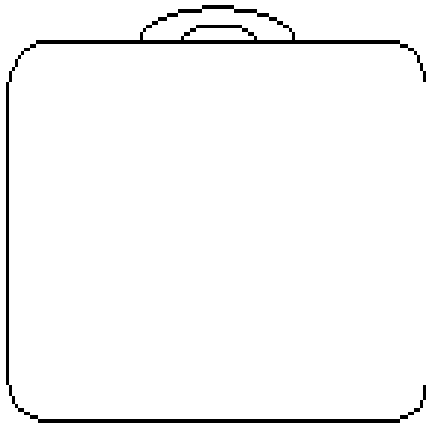
a) Karta pracy ucznia

[załącznik 1.](#)

demokracja

Podoba mi się

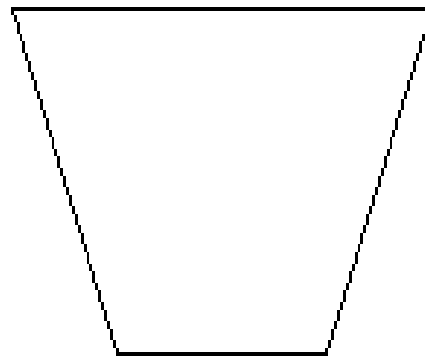
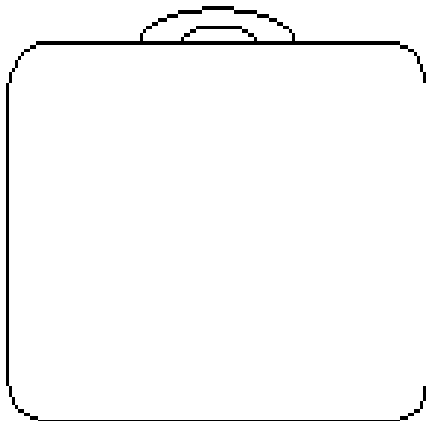
Nie podoba mi się

dyktatura

Podoba mi się

Nie podoba mi się

7. Czas trwania lekcji

45 minut

8. Uwagi do scenariusza

Fazę podsumowującą można także zrealizować w oparciu o analizę SWOT. Uczniowie wskazują wówczas mocne i słabe strony systemu oraz szanse i zagrożenia związane z systemami.

S – Strengths – mocne strony

W – Weaknesses – słabe strony

O – Opportunities – szanse

T – Threats – zagrożenia

DEMOKRACJA W POLSCE	
S – Strengths – mocne strony	W – Weaknesses – słabe strony
O – Opportunities – szanse	T – Threats – zagrożenia

DYKTATURA W POLSCE	
S – Strengths – mocne strony	W – Weaknesses – słabe strony
O – Opportunities - szanse	T – Threats – zagrożenia